

Kommunstyrelseförvaltningen
Anneli Kuusisto 070-550 67 70
anneli.kuusisto@harnosand.se

fi.remissvar@regeringskansliet.se
kopia till:
fi.ofa.sfo@regeringskansliet.se

Betänkandet SOU 2019:33 Ökad statlig närvaro i Härnösand

Beskrivning av ärendet

Härnösands kommun har av Finansdepartementet beretts möjlighet att senast den 24 februari 2020 yttra sig över betänkandet av utredningen om ökad statlig närvaro i Härnösand (SOU 2019:33).

Övergripande synpunkter

Härnösands kommun ställer sig positiv till förslaget och anser att betänkandet är väl genomarbetat och att förslaget om omlokalisering av 80 årsarbetskrafter från Stockholms län till Härnösands kommun tar god hänsyn till de regionala förutsättningarna. Vi anser vidare att föreslagen modell med kontorsgemenskap med Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) som värdmyndighet är välmotiverad. Lokaliseringen kan även förväntas ge goda förutsättningar för en smidig etablering som skapar förutsättningar för fördjupad och nytänkande samverkan inom ärendehandläggning mellan berörda myndigheter. I betänkandets förslag har hänsyn tagits till att de identifierade verksamheterna passar väl in i existerande kluster, kommunens demografi och näringsstruktur.

Allmänt

Ökad statlig närvaro i Härnösand och Västernorrland stärker både länet och landet. Utifrån slutsatser i slutbetänkandet *För Sveriges landsbygder – en sammanhållen politik för arbete, hållbar tillväxt och välfärd* (SOU 2017:1) är förslaget på modell som presenteras i detta betänkande intressant för statlig omlokalisering även utifrån samverkan kring andra tänkbara stödfunktioner. Vi ser att modellen kan appliceras på flera verksamheter i decentraliserade lägen runt om i landet. Etableringen har goda förutsättningar att bli en resurs i den regionala utvecklingen, samspela med det regionala näringslivet och gynna arbetsmarknaden i både Härnösand och övriga kommuner i arbetsmarknadsregionen.

Statlig närvaro i Västernorrland

Totalt finns 2 930 statliga arbetsställen runt om i Sverige. Av dessa finns 114 i Västernorrland, vilket framgår av länsstyrelsernas kartläggning under 2019. Västernorrland är det län där antalet statliga jobb minskat mest under åren

2008-2014, enligt statskontorets rapport *Statliga myndigheters lokalisering – ett samlat underlag* (2016:8). Sedan dess har ytterligare statliga arbetstillfällen försvunnit i synnerhet från Härnösand. Det tar även regeringen sin utgångspunkt i gällande uppdraget till utredningen (SOU 2019:33) i sina ambitioner att sprida statlig verksamhet över hela landet.

Residensstädernas utveckling

Som residensstad har Härnösand färre statliga arbetstillfällen än övriga residensstäder. Enligt SCB har Härnösand under åren 2008-2018 förlorat 21,9 procent av sina statliga arbetstillfällen, övervägande inom akademiska yrkesgrupper. Alla övriga residensstäder har gått i motsatt riktning och i stället utökat den statliga närvaron på sina orter.

Som en direkt följd av Mittuniversitetets flytt från Härnösand ser vi att pendlingsmönstren har ändrats och kommunens pendlingsunderskott har ökat från att över många år ha legat på -300 till över -500 personer per dag. Vi vet att första generationens pendlare oftast stannar kvar på orten men att nästa generation hamnar i närområdet av den nya lokaliseringen, det finns alltså risk att Härnösands kommun ännu inte har sett hela konsekvensen av Mittuniversitetets flytt.

Ur Mittuniversitetets rapport framtagen av Sweco 2013-01-21 *Vägval för Mittuniversitetet* står att läsa "På sikt kan således en nedläggning av Campus Härnösand leda till att Härnösands befolkning minskar med 400-600 invånare". Detta har vi lyckats förhindra men om Härnösand ska fortsätta med en positiv utveckling måste även staten bidra till residensstadens utveckling. Att stärka den statliga närvaron i residensstaden bedöms stärka hela regionens offentliga tjänstesektor och arbetsmarknad.

Behov av ökad myndighetssamverkan

Flera myndigheter pekar i den kartläggning som länsstyrelserna genomfört på regeringens uppdrag under 2019, på ökad myndighetssamverkan som en möjlighet att förbättra statlig närvaro och service regionalt. Den modell för omlokalisering som presenteras i betänkandet är intressant eftersom den sänker tröskeln för samverkan och kan vidareutvecklas utifrån statskontorets antologi från 2017. I detta fall är Specialpedagogiska skolmyndigheten en myndighet som både har sitt huvudkontor i Härnösand, relativt många (70) medarbetare på plats och därutöver en myndighet som på grund av sin decentraliserade struktur redan är långt fram vad gäller distansbaserade möten och arbetsformer.

Myndighetsnytta och kostnadseffektivitet

Myndigheter finns lokaliserade i hela vårt avlånga land. Statliga arbeten har en stor betydelse för den lokala arbetsmarknaden varthän de är placerade. I Härnösand kan vi erbjuda en lokal arbetsmarknad med en betydande andel statliga arbeten. Lokalkostnaderna är lägre jämfört med storstadsområdena och med dagens teknik kan staten enkelt finnas ute i hela landet.

Generaldirektör Fredrik Malmberg SPSM och Hans Göran Åhgren Direktör Överklagandenämnden för studiestöd, instämmer att de inte har haft några

ff 4

problem att rekrytera kvalificerade medarbetare till myndigheternas kontor i Härnösand.

Kompetensförsörjning i regionen

Härnösands långa erfarenhet av statlig administration har tillsammans med grannkommunerna mycket goda förutsättningar till kompetensförsörjning för myndigheterna. Utbildningarna vid Mittuniversitetet och Umeå universitet tillför kvalificerad personal till offentlig verksamhet.

Som betänkanudet även belyser så finns i länet en etablerad samverkan inom Myndighetsnätverket vars effektiva statliga samverkan kontinuerligt och långsiktigt stärker regionens tillgång till kvalificerad kompetens.

Arbets- och bostadsmarknadsregion

Med utgångspunkt från Härnösands geografiska läge och inom en timmes pendling finns tillgång till en stor sammanhängande arbets- och bostadsmarknadsregion med ca 234 000 invånare. (Härnösand, Timrå, Sundsvall, Kramfors, samt delar av Sollefteå och Örnsköldsvik). Se bilaga 1 för närområdet och Härnösands placering i Norrland.

Samverkan skapar attraktionskraft

Härnösands kommun har sedan 2016 ett samverkansavtal med Mittuniversitetet för kommunens utvecklings- och tillväxtsatsningar. Genom samverkan med det regionala universitetet utvecklas kommunens och regionens konkurrens- och attraktionskraft och universitetet får möjlighet att utveckla profilmråden med nationell och internationell lyskraft. Även Region Västernorrland, som är regionalt utvecklingsansvarig för länet samt Sundsvall, Timrå och Örnsköldsviks kommuner har pågående samverkansavtal med Mittuniversitetet.

Härnösands kommun anslöt 2019 som associerad part i Myndighetsnätverket. Nätverkets syfte är främst koncentrerad till långsiktig och stabil kompetensförsörjning samt kostnadseffektiv förvaltning. Flertalet av de aktiviteter som genomförs kan även nyttjas av associerad part. Fem Härnösandsplacerade statliga myndigheter är f.n. medlemmar i Myndighetsnätverket.

Samverkan mellan offentliga verksamheter och det privata näringslivet i Västernorrland har även utvecklats de senaste åren och en rad utvecklingsområden inom GovTech uppmärksammas nu också nationellt och internationellt.

Det finns även en tydlig koppling till offentlig verksamhet i länets nya regionala utvecklingsstrategi för 2020-2030 *Ett Västernorrland – Handlingskraft, livskraft och naturkraft*. Här lyfts vikten av att arbeta strategiskt fram när det gäller att attrahera spets- eller kärnkompetenser, oavsett om det handlar om att stärka modern offentlig förvaltning eller länets styrkeområden.

ky *cl*

Tidplan

Utredningen har i betänkandet angett lämplig tidpunkt för genomförande av lokaliseringen och uppstart av den gemensamma kontors servicen till andra kvartalet 2020. Härnösands kommun kommer i nära dialog med myndigheterna erbjuda ett fullödigt stöd för en effektiv process. Det kan såväl handla om kontakter gällande rekrytering, bostäder och medflyttarservice som information om kommunens och länets utbud för god livskvalitet genom skolor, natur- och friluftaktiviteter, kultur mm. Härnösands kommun har även tidigare goda erfarenheter av stödjande rekryteringsaktiviteter som exempelvis inför Kriminalvårdens etablering av säkerhetsfängelset Saltvik i Härnösand. Se bilaga 2.

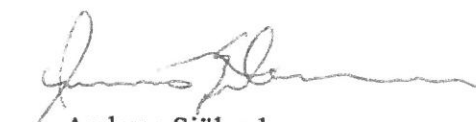
Slutord

Som vi i remissvaret beskriver är Härnösand som förvaltningsstad väl anpassad för offentlig verksamhet, vilket ger goda förutsättningar för ytterligare utökat antal arbetstillfällen utifrån effektiv och kvalitativ statlig verksamhet.

I Härnösands tillväxtstrategi lyfts kommunens unikiteten som residentsstad och regionalt administrativt centrum vilket även har identifierats som en av kommunens sex tillgångar. Vi ser det som nödvändigt att Härnösand som residentsstad får samma förutsättningar att utvecklas som övriga residentsstäder.

Utöver utredningens uppdrag lyfts även i betänkandet idéer på hur man ytterligare kan förstärka statens del i Härnösand. Vi ser konkreta förslag inom skolmyndighetsområdet men även inom arkiv. Vi ser fram emot en fortsatt god dialog med departementet rörande utredningen och dess verkställande men också kring andra lokaliseringar och utvecklingar för att stärka statens närvaro och residentsstaden Härnösand.

Härnösand den 30 januari 2020

Andreas Sjölander
Kommunstyrelsens ordf.

Ingrid Nilsson
Kommunstyrelsens 1:e vice ordf.

Christina Lindberg
Kommunstyrelsens 2:e vice ordf.

Bilagor

- Bilaga 1 Karta arbets- bostadsmarknadsregion
- Bilaga 2 Myndighetsbrev 2020-01-24

RESTIDER

FLYG

Sundsvall/Timrå flygplats -
Stockholm 35 min

TÅG

Härnösand-Stockholm 4 tim 20 min

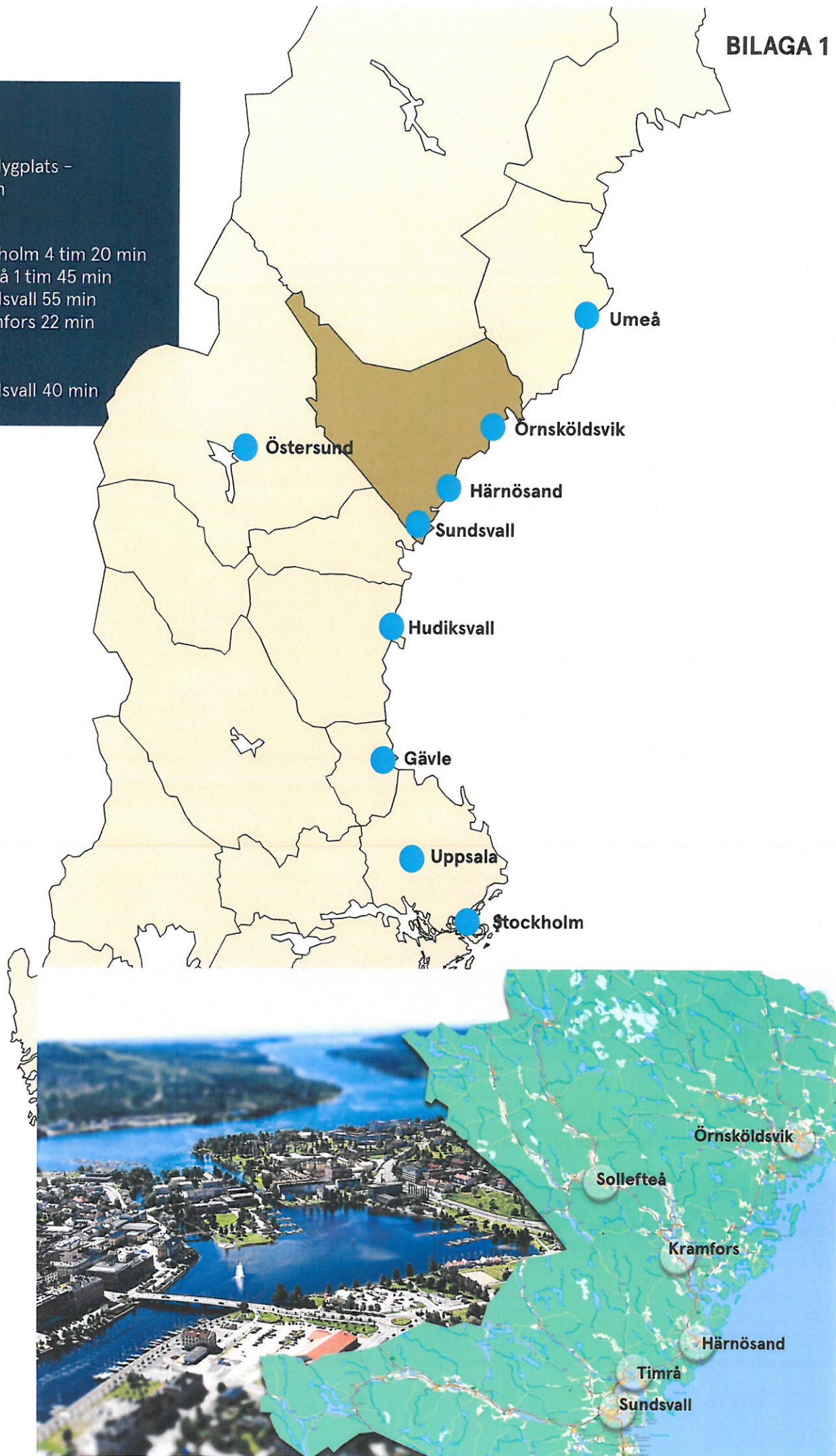
Härnösand - Umeå 1 tim 45 min

Härnösand - Sundsvall 55 min

Härnösand - Kramfors 22 min

BIL

Härnösand - Sundsvall 40 min

Generaldirektörer på:
Skolverket, Socialstyrelsen,
Skatteverket, Sida och Kammarkollegiet

Välkommen till Härnösand och Västernorrland!

Den statliga utredningen SOU 2019:33 om en ökad statlig närvaro i Härnösands kommun är ute på remiss. Oaktat utfallet av utredningen vill vi bjuda in er till en tidig dialog om bland annat våra erfarenheter av statlig närvaro och etableringar av myndigheter i länet. Vi är angelägna om att en eventuell flytt till Härnösand och Västernorrland blir givande både för er och för våra medborgare.

Samverkan, digitalisering, innovationskraft och kompetens kännetecknar vår region.

Härnösand kommun erbjuder en rad aktiviteter och resurser för att underlätta en verksamhetsflytt till länet. Kommunen har tagit fram några förslag på aktiviteter som vi under besöket vill diskutera och utveckla tillsammans med er. Det är exempelvis:

- Dedikerade projektledare med ansvar för hela etablerings-processen
- Inflyttningslots och medflyttarservice för de som flyttar till nytt jobb på myndigheterna.
- Informationsträffar i Stockholm med fokus på Västernorrland och Härnösand och vilka möjligheter som finns till ett rikt liv i vårt län.
- "Jobb och bo mässa" i Härnösand för att stötta myndigheterna i rekryteringen. Detta var en aktivitet som uppskattades när Kriminalvården etablerade sitt nya säkerhetsfängelse Saltvik. Vi bjöd då in mäklare, fastighetsägare och andra berörda företag och arrangerade en mässa med fokus på myndigheternas behov.
- En digital inflyttningsplattform för de som studerar på distans och vill se förutsättningarna för att bo och jobba i Västernorrland.
- Ett informationsmaterial om länets och kommunens utbud för god livskvalitet genom skolor, natur- och friluftaktiviteter, kultur mm.

Under besöket vill vi också berätta mer om hur vi samarbetar inom länets etablerade myndighetsnätverk. I nätverket ingår 18 myndigheter, bland annat SPV, CSN, Bolagsverket, DIGG, Mittuniversitetet, Specialpedagogiska myndigheten, Skatteverket och Länsstyrelsen. Vi jobbar med gemensamma

2020-01-24

Dnr 102-709-2020

utbildningsinsatser, in- och utlåning av personal, gemensamma ledningsgruppsdagar med mera. Vill ni träffa någon av generaldirektörerna och/eller platschefer i dessa myndigheter bistår vi gärna.

Slutligen vill vi berätta om de spännande investeringar som är på gång inom flera utvecklingsområden i Västernorrland med fokus på Härnösand och Höga Kusten.

Vi ser fram emot en dialog och möten på plats i Härnösand/och eller i Stockholm.

Vänligen

Berit Högman
Landshövding

Andreas Sjölander
Kommunalråd

Maria Humla
Myndighetsnätverket/SPV